

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia ..07. grudnia 2018 r.

DUS.II.053.980.2018.MJ

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, działając na podstawie art. 13 *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach* (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), uprzejmie zawiadamia, że petycja z dnia 19 lipca 2018 r., dotycząca zmiany przepisów *ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą emerytalną”, w taki sposób, aby osoby urodzone przed 1 stycznia 1949 r. miały prawo do emerytury bez względu na długość stażu pracy – została rozpatrzona negatywnie.

Uzasadnienie

W wyniku reformy systemu emerytalnego wprowadzonej 1 stycznia 1999 r., nastąpiło zróżnicowanie zasad przyznawania i sposobów obliczania emerytury, ponieważ dla ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r. stworzony został nowy system emerytalny.

Zgodnie z art. 24 *ustawy emerytalnej*, ubezpieczony urodzony po 1948 r. ma prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny i ma jakikolwiek okres opłacania składek na ubezpieczenia społeczne. Zarówno kobieta jak i mężczyzna urodzeni po 1948 r. nie muszą zatem udowodnić ściśle określonego stażu ubezpieczeniowego, aby nabyć prawo do emerytury. Wprowadzenie takiej zmiany było możliwe dlatego, że nowy system emerytalny opiera się na zasadzie adekwatności wkładu do systemu ubezpieczenia emerytalnego i wysokości świadczenia emerytalnego. Emerytura przysługująca z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest zależna tylko od dwóch elementów – kwoty składek wpłaconych na ubezpieczenie emerytalne po 1998 r. (z uwzględnieniem kapitału początkowego obliczonego za okres ubezpieczenia przypadający przed 1999 r.) oraz statystycznej długości pobierania świadczenia, która jest mierzona wskaźnikiem dalszego trwania życia w momencie przejścia na emeryturę (art. 25 - 26 *ustawy emerytalnej*).

Nowy sposób obliczania emerytury wprowadzono z poszanowaniem praw nabytych przez osoby, które w 1999 r. osiągnęły już wiek 50 lat i zbliżały się do wieku emerytalnego.

Dlatego dla osób urodzonych przed 1949 r. utrzymano tzw. stare zasady ustalania wysokości emerytury, określone przepisami art. 53 *ustawy emerytalnej*. Na wysokość ustalonej w ten sposób emerytury mają wpływ takie parametry jak: podstawa wymiaru składek w okresie 10 lub 20 lat, okresy składkowe, które uwzględnia się po 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok oraz okresy nieskładkowe, uwzględniane po 0,7% podstawy wymiaru za każdy rok, przy czym okresy nieskładkowe mogą stanowić nawet jedną trzecią łącznego okresu składkowego. W wymiarze emerytury są zatem uwzględnione nie tylko okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne ale również okresy nieskładkowe. Ponadto stałym składnikiem emerytury jest tzw. część socjalna stanowiąca 24% kwoty bazowej, tj. przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 19 *ustawy emerytalnej*, niezależnie od długości stażu ubezpieczeniowego i wysokości podstawy wymiaru składek przyjętych do obliczenia emerytury.

Ze względu na to, że wysokość emerytury w tzw. starym systemie emerytalnym zależy nie tylko od kwoty składek wpłaconych do systemu ubezpieczenia społecznego, ustawodawca utrzymał przepisy, że osoby urodzone przed 1949 r. mają prawo do emerytury po osiągnięciu wieku emerytalnego, jeżeli udowodniły wymagany staż ubezpieczeniowy, określony w art. 27 lub 28 *ustawy emerytalnej*. Nie są to zbyt rygorystyczne warunki, ponieważ do nabycia prawa do emerytury wystarczające jest udowodnienie 15 lat stażu ubezpieczeniowego w przypadku kobiet i 20 lat w przypadku mężczyzn. Staż ubezpieczeniowy jest pojmowany szeroko; obejmuje bowiem nie tylko okresy składkowe, tj. zatrudnienia i innej pracy (działalności), za które opłacono składki na ubezpieczenie społeczne, ale także tzw. okresy nieskładkowe (np. okresy nauki w szkole wyższej, okres pobierania wynagrodzenia lub zasiłku za czas niezdolności do pracy). Okresy nieskładkowe mogą stanowić aż jedną czwartą długości łącznego stażu ubezpieczeniowego uwzględnianego przy ustalaniu prawa do emerytury oraz obliczaniu jej wysokości.

Wobec powyższego nie planuje się zmiany przepisów określających prawo do emerytury osób urodzonych przed 1949 r., tj. rezygnacji z warunku udowodnienia ściśle określonego stażu ubezpieczeniowego. Należy podkreślić, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4 stycznia 2000 r., sygn. K 18/99 (OTK ZU nr 1/2000, poz. 1), wyraził pogląd, że reforma systemu ubezpieczeń społecznych, wprowadzająca m.in. zróżnicowanie w sposobie ustalania prawa do emerytury i wymierzania jej wysokości w zależności od daty

znajduje oparcie w wartościach i normach konstytucyjnych.

MINISTER
z up.
Marek Ziemiński
PODSEKRETARZ STANU

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 *ustawy o petycjach*, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.